

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
УСАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Первомайская, д.4, с. Усали,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422174

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ УСАЛИ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Беренче май ур., 4 нче йорт, Үсәли авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422174

тел.(факс): (85563) 2-74-10; e-mail: Usal.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

Постановление
«20» февраль 2023 ел

Карар
№ 10

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Үсәли авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын
раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законнар, Мамадыш районы Прокурорының 2022 елның 21 декабрендәге 02-08-03 номерлы тәкъдире, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлеге башкарма комитеты к а р а р б и р э:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын расларга.

2. Әлеге карарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (право) шулай ук Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-коммуникация челтәрендә урнаштырырга.

Житәкче

А.И.Зиатдинов

Үсәли авыл җирлегенә
Башкарма комитетының
20 февраль 2023 ел, N 10 карары
белән расланды

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегендә кече һәм урта
эшкуарлыкны үстерү
ПРОГРАММАСЫ**

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли
авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасы паспорты**

Программаның исеме:	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы
Программаның заказчысы:	Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегенә башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру; - халыкның мәшгульлеген тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнестә эшләрчеләр санының еллык үсеше; - продукция житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүнең еллык гомуми үсеше күләмендә кече предприятиеләрнең өлеше; - җирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан керүче кече салымнан керемнәрнең өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү; кече эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында

	кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукий ярдәм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегә башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганакалары	Җирлек бюджетыннан, шул исәптән еллар буенча бүлеп: 1) 2023 ел - 15 мең сум; 2) 2024 ел - 15 мең сум; 3) 2025 ел - 15 мең сум.
Программаны төп башкаручылар	Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл җирлегә башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Үсәли авыл җирлегә Советының социаль-иқтисадый һәм бюджет-финанс мәсьәләләре буенча даими комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.

3. Программаның көтелгән социаль-иқтисадый нәтижәләлеген бәяләү .

4. Эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләре

5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

*

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының

аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенәң двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгымлы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенәң төп тотрыклыландыручы сәяси көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм яшәү ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгымлылыгы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, оператив рәвештә булдырырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр кулланырга.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүген жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте нәтижәсендә ныклы үсеш ала.

2.Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүнең төп факторлары булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларынан файдалану мөмкинлеге кыенлаша, кредит ресурсларынан файдалану кыенлыгы фонында үз финанс чараларының житмәве;

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында житәрлек дәрәжәдә хәбәрдар булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып түбәндәгеләр тора:

кече эшкуарлык субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны "конвертлы" формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Булган каршылыкларны бетерү һәм авылда кеке һәм урта эшкуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәгълүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтыяж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда максатчан эш алып бару юлы белән генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Программа Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлегендә кеке һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларының берсе буларак кеке эшкуарлыкны булдыруны һәм тотрыклы эшчәнлекне стимуллаштыручы уңайлы икътисадый мохит формалаштыру;

- кеке һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыру, эшчәнлек даирәләрен киңәйтүгә һәм кеке предприятиеләрне икътисадый ныгыту;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрне арттыру;

- кеке эшкуарлыкта эшләрүче хезмәткәрләрнең эш хагы дәрәжәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килү;

- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү

хезмәтләре белән баепту;

-кече һәм урта эшқуарлыкның социаль җаваплылығын арттыруга.

4.Эшқуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләре

Район халқының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәәмин итү максатларында эшқуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элементә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл җирлегендә кеche һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү срогы
1	2	3	4	5
1. Кеche һәм урта эшқуарлыкның нәтижәле үсешә өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
1	Эшқуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кеche эшқуарлыкка ярдәм итү өчен чаралар оештыру һәм башка нәтижәле чаралар үткәрү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Кеche эшқуарлыкны үстерүгә комачаулый торган	Сораштырыла торган документларның һәм	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар.

	административ киртэлэрне бетерү. Контроль-рөхсэт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатләрэн яраштыруны тәэмин итү	аларны карауның төгөл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенә төгөл, үтә күренмәле регламентларын булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрэн милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкцияләүгә проект документацияләрэн карау, элмә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган хәлгә күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.		
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы торышның уңай тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм тарату. Эшкуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшкуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатләрэн яклау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру потенциалны, яшьләрне инновацион процесска җәлеп итү)				
1	Яшьләрне эшкуарлыкка җәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә	Финанслау каралмаган	2023-2025 ел

	исэптэн укыту, мэгълүмати тээмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкэлэр, конференциялэр, бизнес-фестивальлэр уздыру һәм башкалар.	урнаштыру мәсьэләсен өлешчә хэл итү		
3. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме				
1	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә кече эшқуарлык субъектларына ярдәм	Кече эшқуарлык субъектларының потенциал инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшқуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тээмин итүдә кече эшмәкәрлек субъектларына Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегә икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тээмин итү, эшқуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
3	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә урта һәм кече эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм	Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм	Жирлек бюджеты акчалары	2023г. -15 мең сум. 2024г. -15 мең р. 2025г. -15 мең сум.

4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме				
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегенә башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгать фикерен формалаштыру				
1.	кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсешендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар